

OPERAČNÍ PROGRAM MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Pavel Lukeš

Cílem OP Mezuregionální spolupráce, který je spíše znám pod názvem **INTERREG IVC**, je podporování a posilování spolupráce mezi jednotlivými evropskými regiony s cílem zvyšování efektivity regionálních rozvojových politik a zvyšování konkurenceschopnosti Evropy. Těchto cílů by mělo být dosaženo prostřednictvím sblížení méně zkušených regionů s více zkušenými, výměnou zkušeností a přenosem dobrých zkušeností/postupů do hlavních programů strukturálních fondů.

Mezi základní charakteristické rysy programu patří jeho geografické pokrytí, které zahrnuje všechny regiony EU, Švýcarska a Norska a poskytuje tak regionům jedinečnou možnost spolupráce s partnery i ze vzdálených evropských

oblastí. Tento široký geografický záběr programu také znamená, že každého projektu se musejí účastnit partneři alespoň ze tří států, z nichž dva musejí být z EU.

Dalšími základními charakteristickými rysy programu je princip vedoucího partnera a princip zpětného financování. Princip vedoucího partnera je společný pro všechny programy Cíle 3 a znamená, že jeden z partnerů v projektu přebírá hlavní odpovědnost za úspěšnou implementaci projektu, komunikuje tedy s řídicím orgánem programu, koordinuje aktivity jednotlivých partnerů, zajišťuje, že partneri plní své povinnosti a že zprávy o průběhu projektu a certifikace jsou vypracovány řádně a včas. Zároveň také předkládá žádosti o platbu za celý projekt a následně rozdělují finance ostatním projektovým partnerům. Princip zpětného financování, který je obdobný u všech programů Cíle 3, znamená v rámci programu INTERREG IVC, že každý partner si musí své projektové aktivity nejdříve předfinancovat a následně na základě pravidelných certifikací výdajů (v přesně daných půlročních cyklech) jsou mu výdaje proplaceny zpět. Českým projektovým partnerům je 85 % jejich rozpočtu hrazeno z ERDF a zbytek si partner musí hradit sám. (Na rozdíl od programů přeshraniční spolupráce Ministerstvo pro místní rozvoj neposkytuje českým partnerům žádné dotace ze státního rozpočtu na projekty v rámci programu INTERREG IVC).

Velice důležitým rysem všech projektů realizovaných v rámci programu INTERREG IVC je jejich neinvestiční charakter. Jedná se o měkké projekty zaměřené na výměnu zkušeností mezi zástupci veřejných a veřejnoprávních subjektů s cílem zefektivnit regionální rozvojové politiky. Jednotlivé evropské regiony čelí podobným problémům a výzvám, ať už jde o opatření pro předcházení rizikům, o rychlejší přenos inovativních výrobků na trh, nebo o zlepšení tzv. eGovernmentu. Všechny regiony EU musejí tyto problémy a výzvy nějak řešit. Program INTERREG IVC umožňuje jednotlivým regionům hledat inspiraci u svých evropských sousedů a tím šetřit čas, finance a lidské zdroje při řešení těchto problémů. Jednotlivé regiony se tak již nemusejí snažit o „vynalezení“ svého řešení pro daný problém, ale stačí jim porozhlédnout se v zahraničí, jak jiné evropské regiony řeší podobný problém a využít jejich znalostí pro řešení daného problému ve svém regionu.

Program umožňuje partnerům realizaci projektů a výměnu zkušeností v rámci dvou priorit: Inovace a znalostní ekonomika; Životní prostředí a ochrana před riziky. Obě priority jsou dále rozděleny na několik podtémat:

1. Inovace a znalostní ekonomika

- inovace, rozvoj výzkumu a technologií
- podnikání a malé a střední podniky
- informační společnost
- zaměstnanost a lidský kapitál

2. Životní prostředí a ochrana před riziky

- přírodní a technologická rizika
- vodní hospodářství
- odpadové hospodářství
- biodiverzita a uchování přírodního dědictví
- energie a udržitelná veřejná doprava
- kulturní dědictví

Projekty v rámci programu mohou být dvojího typu: **kapitalizační projekty** a **regionální projekty**.

Kapitalizační projekty se zaměřují na zhodnocení a optimalizaci již dosažených dobrých výsledků/zkušeností v určité oblasti regionální politiky a na využití těchto dobrých výsledků/zkušeností v jiné geografické oblasti. Hlavními aktivitami v rámci kapitalizačních projektů jsou sběr, analýza a přenos dobrých postupů/zkušeností mezi jednotlivými partnery a mezi různými regiony. Výstupem kapitalizačních projektů je „akční plán“, který by měl detailně popisovat, jak bude vybraný dobrý postup/zkušenost implementován a uveden do praxe v jiném regionu.

Regionální projekty se zaměřují na „klasickou“ meziregionální spolupráci na vybrané téma mezi partnery. Hlavními aktivitami tohoto typu projektu jsou výměna zkušeností, identifikace, analýza a rozšiřování dobrých postupů/zkušeností v oblasti politiky, kterou projekt řeší. Jedná se tedy především o organizování seminářů, workshopů, konferencí a výměnných studijních pobytů, ale i (v omezené míře) realizování pilotních aktivit. Základními výstupy každého regionálního projektu musejí být hmatatelné výsledky – např. politická doporučení, příručky o dobrých postupech/zkušenostech nebo metodiky.

Rozpočet projektu se musí pohybovat v rozmezí 300 tis. – 5 mil. EUR, nicméně je dobré vědět, že průměrný rozpočet jednoho projektu se pohybuje okolo 1,5 mil. EUR. Program má k dispozici na financování projektů **301 mil. EUR**.

Program je určen pouze pro veřejné a veřejnoprávní subjekty, tedy kraje, města, obce, sdružení měst a obcí, rozvojové agentury a pro všechny subjekty splňující definici veřejnoprávního subjektu. V programu INTERREG IVC se rozumí veřejným subjektem jakýkoliv subjekt:

- a) založený nebo zřízený za zvláštním účelem pro uspokojování potřeb veřejného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu;
- b) který má právní subjektivitu;
- c) který je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

Soukromé subjekty se sice projektů v rámci programu účastnit mohou, ale na své aktivity nezískají žádné peníze z jeho prostředků.

Program INTERREG IVC byl schválen Evropskou komisí již v září 2007 a do dnešního dne proběhly tři výzvy pro předkládání projektů. V rámci první a druhé výzvy bylo předloženo 492, respektive 481 projektových žádostí a počet partnerů se u každé výzvy pohyboval těsně pod 5 000. V rámci první výzvy bylo schváleno 41 projektů, z toho 8 s českou účastí. V rámci druhé výzvy bylo schváleno

74 projektů, z toho 12 s českou účastí. Třetí výzva, která byla určena pouze pro kapitalizační projekty, byla ukončena až 5. března 2010 a údaje o počtu předložených projektů nejsou zatím dostupné. Z výše uvedených čísel je patrné, že konkurence v programu je obrovská a pouze ty nejkvalitnější napsané projekty mají šanci být schváleny. V současnosti realizuje své projekty 23 českých partnerů.

Čeští partneři jsou například zastoupeni v kapitalizačním projektu **PIKE**, který se zaměřuje na oblast informační společnosti s cílem rozšířit používání širokopásmového internetového připojení a eGovernment ve státní sféře. Projekt **SUGAR** má za cíl zefektivnit řízení distribuce a dopravu zboží v aglomeracích a tak přispět ke snížení znečištění

ovzduší ve městech. Projekt **PROSPECTS** se zabývá zlepšením regionálních politik zaměřených na podporu malých a středních podniků v oblastech, které byly/jsou závislé na těžebním a tradičním průmyslu. Projekt **DART** se zaměřuje na rozvoj integrované strategie, která by měla přispět ke zlepšení životních podmínek v oblastech, které se potýkají se stárnutím a úbytkem obyvatelstva.

Časový plán pro vyhlášení 4. výzvy nebyl ještě pevně stanoven. Předběžně se očekává, že 4. výzva bude vyhlášena na konci roku 2010 a bude určena pouze regionálním projektům. Více informací o programu naleznete na stránkách programu nebo na následujících kontaktech.

Kontakty:

Ministerstvo pro místní rozvoj	Mgr. Pavel Lukeš
Tel.: +420 234 154 41	Odbor evropské územní spolupráce
Fax: +420 234 154 007	Staroměstské náměstí 6
E-mail: meziregionalni@mmr.cz	110 15 Praha 1
www.strukturalni-fondy.cz	pracoviště: Na Příkopě 3–5
	www.interreg4c.eu

*Mgr. Pavel Lukeš
Odbor evropské územní spolupráce
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

The Interregional Cooperation Operational Programme, by Pavel Lukeš

The aim of the Interregional Cooperation Operational Programme, also known as INTERREG IVC, is to support and intensify the cooperation among European regions in order to enhance the efficiency of their development policies and increase Europe's competitive strength. Such goals should be achieved through the collaboration of the less experienced regions with those more successful, exchanging their experience and implementing good procedures into the main programmes of structural funds.